

TÜZKŐ PÉTER IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐ

Megbízó: MNB-Ingatlan Korlátolt Felelősségű Társaság
Székhely: 1013 Budapest, Krisztina körút 32.
Adószám: 25569751-2-44

Szakértői ügyszám:
TP-K-0313/2023.

IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

A szakvélemény 7 számozott oldalból áll.

Készült: 3 példányban

Kapják: 2 példány a megbízó részére
1 példány a szakértői irattár részére

Készítette:

TÜZKŐ PÉTER
igazságügyi szakértő
kultúrális javak piaci ár- és értékebecslése
/010606/

23

I. MEGBÍZÓ

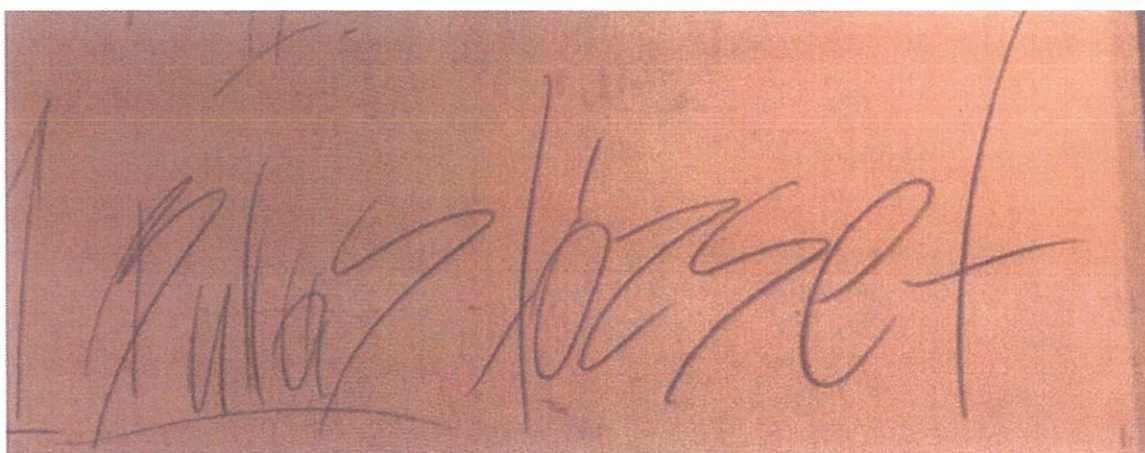
Megbízó: MNB-Ingatlan Korlátolt Felelősségű Társaság
Székhely: 1013 Budapest, Krisztina körút 32.
Adószám: 25569751-2-44

II. FELADAT

A szakértő az előzetes ismeretanyag – elektronikus formában részére megküldött fényképek és műtárgylista –, valamint a helyszíni szemle alapján nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy a szakvélemény készítésének időpontjában 5 darab különböző Bullás József (1958) festőművész által készített, a kulturális javak körébe sorolható alkotások becsült forgalmi értéke mekkora.

III. A SZAKÉRTŐI VIZSGÁLAT MÓDSZEREI, ÁLTALÁNOS MEGÁLLAPÍTÁSOK

Az alkotások mindegyike jelzett a művek hátoldali részén – változó méretű filccel írott módon – a művész autográf szignatúrájával, valamint szintén a művész kézírásával a művek címe, mérete, technikája és készítésének éve olvasható. Minden a szakvéleményben szereplő alkotást Bullás József eredeti, hiteles műveként értékelem.

Bullás József alkotásainak egyenkénti műelemzését, művészettörténeti feldolgozását a Megbízó feladatban nem határozta meg, így ez a szakvéleményben nem valósul meg. A művek bemutatását, a művekhez tartozó releváns adatokat egyenként a tárgyleírásban közlöm. A szakvéleményben szereplő becsértéket a nemzetközi és hazai szakértői gyakorlatnak megfelelő alsó és felső becsérték meghatározásával adom meg. A szakértői vélemény elkészítéséhez saját műkereskedelmi, műtárgypiaci szakértői tapasztalatom mellett felhasználtam az elektronikus és nyomtatott formában elérhető releváns művészeti adatbázisokat, a művészre és a konkrét műalkotásokra vonatkozó szakirodalmat.

A szakvéleményt és a műtárgyakhoz rendelt becsült forgalmi értékeket elsősorban személyes műkereskedelmi szakértői tapasztalatom, a művészt képviselő, alkotásaiból értékesítő hazai galéria

által rendelkezésemre bocsájtott hiteles értékesítési adatok, az alkotóra és a konkrét művekre vonatkozó tanulmányok és szakirodalom felhasználásával, az aktuális honi és nemzetközi műtárgypiaci trendek és adatbázisokban rögzített referenciaszámok figyelembevételével, és a lent leírt szakértői vizsgálati szempontok alapján alakítottam ki.

A becsült forgalmi érték nem azonos a művek eladási vagy vételárával. A szakértői véleményem kialakításakor a műtárgyak hazai és nemzetközi szakértői gyakorlatban elfogadott legfontosabb értékmeghatározási szempontokat/módszereket használtam:

- *a műalkotások objektív és szubjektív szakértői vizsgálata a szemle során*
- *a műalkotások leírása, állapotának rövid ismertetése (az azonosításra alkalmas tárgyleírás tartalmazza a művek állapotát. Abban az esetben, ha azok restaurálásra szorulnak, vagy bármilyen értékcsökkentő sérülés látható rajtuk, külön rögzíti a tárgyleírás)*
- *az alkotó ismertsége, elismertsége, művészettörténeti besorolása: Bullás József festőművész életrajzának rövid ismertetésében*
- *a műalkotások provenienciája – a művek budapesti galéria gyűjteményéből kerülhetnek Megbízó tulajdonába*
- *Bullás József festőművész értékvizsgálata a hazai és a nemzetközi műtárgypiaci trendek tükrében*
- *egyéb szakértői szempontok, megjegyzések*
- *a műtárgyak védettségi státuszának vizsgálata.*

IV. ELŐZMÉNY, DOKUMENTUMOK

Megbízó részemre elektronikus formában megküldte a művek fotóját és nyilvántartásában szereplő tárgyleírásokat. Szakvéleményem tárgyleírásában ezeket a dokumentumokat használtam. Megbízó kérésének megfelelően Bullás József festőművész képviselőjét ellátó budapesti galéria kiállítótermében az alkotásokat egyenként áttekintettem. A szemle során az alkotások állapotát, jelzését, kvalitását vizsgáltam. Szakértői objektív és szubjektív értékelést végeztem.

A MŰVEK ÁLLAPOTÁRÓL RÖVIDEN

A szemle időpontjában az alkotások mindegyike kitűnő állapotban volt. Az alkotások olajfestékekkel készültek a művek hordozója vászon. Az alkotások egyikén sincs keret, valamint nincs kialakítva a kép installálásához szükséges képakasztó rendszer vagy jelölés, kivétel a hat külön egységből álló, de egy műalkotásként értelmezhető „Hullámok 1-6.” című alkotásokon. Ennek a műnek mindegyik alkotó eleme rétegelt falemezre rögzített szivacs, amelyet festett vászon borít. A falemezek mindegyikén jelzet olvasható, valamint a művek sorszáma. A sorszámozás során a művész két elemet is 2. sorszámmal látott el a 6 darabból.

AZ ALKOTÓ ELISMERTSÉGE, MŰVÉSZETTÖRTÉNETI BESOROLÁSA: BULLÁS JÓZSEF (1958) FESTŐMŰVÉSZ ÉLETRAJZÁNAK RÖVID ISMERTETÉSÉBEN

Bullás József (1958, Zalaegerszeg) Budapesten él és dolgozik. 1985 óta folyamatosan jelen van a hazai és nemzetközi kortárs művészeti galériák kínálatában. Egyéni kiállításai szinte minden évben bemutatja friss festői programjának aktuális darabjait.

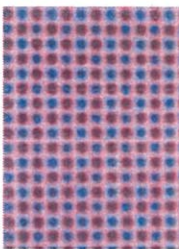
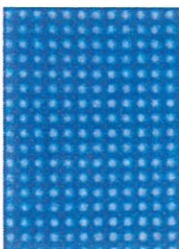
1984-ben végzett a Magyar Képzőművészeti Főiskola festő szakán. 1984-ben Hermann Lipót-díjat, 1986-ban a Magyar Tudományos Akadémia Soros Alapítványának Ösztöndíját és a Művelődési Minisztérium Derkovits-ösztöndíját nyerte el. 1987-ben Stúdió-díjat és Derkovits Festészeti Nívódíjat kapott. 1999-2000-ben a Római Magyar Akadémia ösztöndíjasa. 2005-ben a Műcsarnok „Egyhetes” Festészeti díját kapta. 2008-ban Munkácsy Mihály-díjjal ismerték el. 2011-ben Victor Vaserey Ösztöndíjas volt.

Bullás képein a szín és forma kombinációk végtelen formában születnek újra. Ahogy a kezdetben a kiinduló pontot jelentő optikai hatások kiteljesednek, úgy bővülnek ki a térstruktúrák is újabb elemekkel és variációkkal. Változatos kolorit, szabályos geometrikus hálózatok jellemzik intellektuálisan precíz kompozícióit, amelyek gyakran mintha performatív erővel rendelkeznének, többdimenziós hatást keltenek, megnyílnak, mozgásba lendülnek.

V. MŰTÁRGYLISTA

A műtárgylista a Megbízó által átadott lista sorrendjében mutatja be a műveket. A helyszíni szemlén a műtárgyak állapotát ellenőriztem. A listában felsorolt alkotások mindegyike a szemle időpontjában hibátlan és hiánymentes volt. A művek állapota mellett vizsgáltam a művek jelzetét, technikai paramétereiket.

	MŰALKOTÁS	CÍM	TECHNIKA, MÉRET	JELZET	ALSÓ BECSÉRTÉK	FELSŐ BECSÉRTÉK
1		Variációk I. 1997.	olaj, vászon 250,5 x 140,5 x 2,5 cm	Jelezve hátdoldalon autográf felirattal: Bullás József	5 500 000 Ft	6 500 000 Ft

2		Variációk II. 1997.	olaj, vászon, 250,5 x 140,5 x 2,5 cm	Jelezve hátdoldalon autográf felirattal: Bullás József	5 500 000 Ft	6 500 000 Ft
3		Hullámok 1-6. 1995.	olaj, vászon, szivacs, rétegelt faelemek, 6 darabból áll, összesen 200 x 11 x 4,5-5 cm 162 x 11 x 4,5-5 cm	Jelezve hátdoldalon autográf felirattal: Bullás József	10 000 000 Ft	12 000 000 Ft
4		211010 2021.	olaj, vászon 180 x 140 x 3 cm	Jelezve hátdoldalon autográf felirattal: Bullás József	4 000 000 Ft	5 000 000 Ft
5		211014 2021.	olaj, vászon 180 x 140 x 3 cm	Jelezve hátdoldalon autográf felirattal: Bullás József	4 000 000 Ft	5 000 000 Ft
	Összesen				29 000 000 Ft	35 000 000 Ft

BULLÁS JÓZSEF MŰVEI A HAZAI ÉS NEMZETKÖZI MŰTÁRGYPIACON

Bullás József alkotásai a hazai árverési kínálatban a szakvélemény írásának időpontjában összesen 8 alkalommal szerepeltek az elmúlt években. Ezek mindegyike kisméretű, a most vizsgált alkotásoknál jelentősen gyengébb minőségű alkotások. A kisméretű művek (max.: 100 x 70 cm) 800 és 1 500 euró + árverési jutalék közötti értéksávokban keltek el. Ezek a művek azonban az említett szakértői szempontok alapján nem hasonlíthatók a most értékelésre kerülő minőségi főművekkel. 2023 áprilisában a Virág Judit kortárs árverési anyagban egy nagyobb méretű Bullás kép a „Beyond the

Wave, on the Tile Mountain from Here (1998) becsült forgalmi értéke 1,5-2 millió forint közötti becsült értékkel kerül árverésre. A mű 140 x 90 cm méretű, amely szintén elmarad a most vizsgált alkotások méretétől, művészi színvonalától, kvalitásától, de láthatóan kijelöli a 90'-es években készült alkotások helyét a több millió forintos értéksávban.

A kortárs alkotók alkotásainak becsült forgalmi értékére nem lehet kizárólag az árverési anyagokban fellelhető művek alapján következtetni. Hiszen csak azonos paraméterű, korú és minőségű alkotásokat lehet összehasonlítani. Általában elmondható, hogy a kortárs művészeti piacon az árverési környezetben értékesített művekkel elérhető árak elmaradnak a kortárs galériák eladási áraitól. Hiszen az ott elérhető művek a művész és képviselőjét ellátó galériák közreműködése nélküli értékesítések. Ezek az árak általában nem követik a művész életkorából, festészeti teljesítményéből, külföldi értékesítéséből következtethetett aktuális eladási árakat.

A most megvásárlásra felkínált alkotásokhoz hasonló nagyméretű az életművön belül is kiemelkedő kvalitású, szintén az életmű szempontjából is fontos, a gyűjtők és befektetők számára értékelhető nagyméretű Bullás alkotások nem szerepelnek árverési tételek között. Kizárólag a kortárs galériás értékesítésben, művészeti vásárokon, egyéni kiállításokon, privát értékesítésben – az aukciós értékeléstől eltérő, jelentősen magasabb áron cserélhetnek gazdát.

VI. ÖSSZEGZÉS, A SZAKÉRTŐ EGYÉB MEGÁLLAPÍTÁSAI

Bullás József a magyar kortárs festészet egyik legelismertebb alakja. Négy évtizeden át folytatott kimeríthetetlen festészeti teljesítményének régi és új festészeti programjainak sorozatai a hazai modern kortárs nonfiguratív festészet karakteres, egyedi hangú unikális fejezete. Színektől vibráló és optikai effektusokkal gazdagított vizuális világa magában hordozza a virtualitás stílusjegyeit, amelyet a tudatosan szerkesztett kompozíciók és precíz struktúrák még tovább fokoznak. Műveinek fontos eleme az anyaggal való közvetlen kapcsolat. Bullás ragaszkodik a festészet hagyományos technikáihoz, amelyek az anyagi valósághoz kötik képeit. Festményeinek képképző formavilága a végtelen tér élményén alapuló, illuzórikus és repetitív geometrikus motívumok és az egymásra vetülő térbeli síkok térjátékán alapuló kompozíciók. Hazai előképe Hencze Tamás op-art felfogású dekoratív kompozíciói.

Az alkotások értékmegállapításánál jelentős értéknövelő tényezőként kezeltem a hazai és nemzetközi kortárs non figuratív műtárgypiacon az elmúlt években történt jelentős felértékelődés mellett, hogy Bullás József képképző formanyelve a nemzetközi festészeti irányzatokba nagyon jól illeszthető, alkotásai azzal több kapcsolódási pontot mutatnak. Bullás József most értékelt művei az életmű válogatott, kimagasló minőséget képviselő, nagyméretű múzeumi színvonalú alkotásai. A kilencvenes évekből származó Variációk I. és II. című művei a Megbízónak már birtokában lévő Variációk III. című

alkotással egyesítve – jelentős értékelkedés mellett – Bullás egy, az életmű szempontjából is fontos triptichonjává bővíülhet. Az anyagban fellelhető, a kilencvenes évek közepéről származó Hullámok című hatdarabos alkotás az életmű összegző hatású, jelentős, egyedi darabja.

A most kiválasztott alkotások mindegyike jól reprezentálják a művész festészeti teljesítményét, és az életműve szakmailag legmagasabbra értékelhető periódusának darabjai.

Az alsó és felső becsértékben meghatározott értéksávban meghatározott becsült forgalmi érték a hazai és a nemzetközi és a hazai műtárgypiac arányrendszerének megfelelő. A becsült forgalmi értékmegállapításnál jelentős értéknövelő tényezőként kezeltem a hazai és a nemzetközi műtárgypiaci értékesítési lehetőségek közötti többszörös értékkülönbséget, és a szakvélemény írásának idején jelentősen változó euró/forint árfolyamot.

A Miniszterelnökség Műtárgyfelügyeleti Hatósági Főosztály megkeresésében kapott válasz alapján a szakvéleményben értékelt 5 darab Bullás József alkotás a *kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény* (a továbbiakban: Kötv.) 71. § (2) bekezdése a) pontja szerinti védettségi, valamint c) és d) pontja szerinti lopott és csempészett kulturális javakról vezetett nyilvántartásában nem szerepel.

A fent leírt szakértői szempontokra támaszkodva – véleményem szerint – Bullás József festőművész szakvéleményben bemutatott 5 darab alkotásának együttes alsó becsértékét 29 000 000 forintban, míg felső becsértékét 35 000 000 forintban lehet meghatározni. Az alsó és felső becsült forgalmi érték nem tartalmazza az alkotások adásvételi tranzakciója során felmerülő adó, díj- és járulékkerheteket, valamint a szállítási, biztosítási, állagmegóvási, elhelyezési költségeket.

Budapest, 2023. április 15.

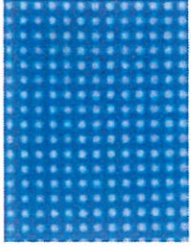
TÜZKÓ PÉTER
igazságügyi szakértő
kulturális javak piaci ár- és
értékbecslése
/010606/

Bullás József (1958, Zalaegerszeg). Budapesten él és dolgozik. 1984ben diplomázott a Magyar Képzőművészeti Egyetem, festő szakon. 1985 óta folyamatosan jelen van a hazai és nemzetközi kortárs művészeti galériák kínálatában. Egyéni kiállításaival szinte minden évben bemutatja friss festői programjának aktuális darabjait.

A MŰVEK ÁLLAPOTÁRÓL RÖVIDEN

A szemle időpontjában az alkotások mindegyike kitűnő állapotban volt. Az alkotások olajfestékkel készültek a művek hordozója vászon. Az alkotások egyikén sincs keret, valamint nincs kialakítva a kép installálásához szükséges képakasztó rendszer vagy jelölés, kivétel a hat külön egységből álló, de egy műalkotásként értelmezhető „Hullámok 1-6.” című alkotások. Ennek a műnek mindegyik alkotó eleme rétegelt falemezre rögzített szivacs, amelyet festett vászon borít. A falemezek mindegyikén jelzet olvasható, valamint a művek sorszáma. A sorszámozás során a művész két elemet is 2. sorszámmal látott el a 6 darabból.

	MŰALKOTÁS	CÍM	TECHNIKA, MÉRET	JELZET
1		Variációk I. 1997.	olaj, vászon 250 5 x 140,5 cm	Jelezve hátoldalon autógráf felirattal: Bullás József
2		Variációk II. 1997.	olaj, vászon, 250,5 x 140,5 cm	Jelezve hátoldalon autógráf felirattal: Bullás József
3		Hullámok 1-6. 1995.	olaj, vászon, szivacs, rétegelt falemez, 6 darabból áll, összesen 200 x 11 x 4,5-5 cm 162 x 11 x 4,5 -5 cm	Jelezve hátoldalon autógráf felirattal: Bullás József

4		211010 2021.	olaj, vászon 180 x 140 cm	Jelezve hátoldalon autógráf felirattal: Bullás József
5		211014 2021.	olaj, vászon 180 x 140 cm	Jelezve hátoldalon autógráf felirattal: Bullás József

